

452°F

452°F	Original	Year	07 - 2010
	Issue	Año	
	Versión	Año	
	original	Urtea	
	Versió	2	
	original		
	Bertsio		
	originala		

#03

orgnl-

Direction Direcció
Dirección Direcció
Zuzendaritza
Ibai Atutxa

Monographic coordination
Coordinación del
monográfico **Coordinació**
del monogràfic
Monografikoaren
koordinazioa
Atenea Isabel González
Alba del Pozo

Editorial board **Consejo**
de redacción **Consell**
de redacció **Erredakzio**
Kontseilua
Noemí Acebo, Izaro Arroita,
Ibai Atutxa, Pablo Barrio, Joan
Ferrús, Marta Font, Susana
Funes, Ana García, Atenea
Isabel González, Inés Marcos,
Paula Meiss, Bernat Padró
Nieto, Francisco Piñón, Alba
del Pozo García, María Teresa
Vera.

International Advisory
Board **Comité científico**
Comitè científic **Batzorde**
zientifikoa

Tomás Albaladejo, Iñaki
Aldekoa, Vicenç Altaló,
Manuel Asensi, Ana Luisa
Baquero, Luis Beltrán,
Josu Bijuesca, Luis Alberto
Blecua, Túa Blesa, Pedro
M. Cátedra, Francisco
Chico, Isabel Clúa, Américo
Cristóbal, Perfecto Cuadrado,
Joseba Gabilondo, Germán
Gullón, Jon Kortazar, Manuel
Martínez, Mara Negrón, Rafael
Núñez, Mari Jose Olaziregi,
Manel Ollé, alex padamsee,
J. A. Pérez Bowie, Jaume
Peris, J. M. Pozuelo Yvancos,
Genara Pulido, David Roas,
Rosa Romojaro, Mª Eugenia
Steinberg, Enric Sullà, Meri
Torras, Steven Tötösy de
Zepetnek, Darío Villanueva.

Publishers **Entidad**
editora **Entitat editora**
Argitaratzailea
Asociación Cultural 452^ºF

Email adress **Dirección**
electrónica **Correu electrònic**
Helbide elektronikoa
revista@452f.com

Postal address **Dirección**
postal **Direcció postal**
Helbidea
Universitat Autònoma de
Barcelona. Edifici d'estudiants
–Edifici R–. Campus Bellaterra.
Barcelona. 08193

ISSN
2013-3294

Legal **Legala**
Licencia Reconocimiento-No
comercial-Sin obras derivadas
3.0 de Creative Commons

EDITORIAL en-

We are pleased to present the third edition of 452° F. Its monographic section, coordinated by Alba del Pozo and Atenea Isabel González, is dedicated to the relations between cultural studies and comparative literature. If something has characterized both disciplines it's the constant questioning of their action field. We believe that this relation begins with the interest that both areas have showed towards the revision of the notion of text, the category of literariety and the concept of culture, among other aspects. This has led into a series of reflections which have considerably broadened the field of literary studies. Also, cultural studies have used the tools of literary theory to read all kind of texts –which most of the time do not bear the mark of «literary»– generating feedback and results this monographic aims to explore.

The main objective of this approach is to deepen down into the relations between comparative literature and cultural studies. Although the latter are characterized by employing methods from different disciplines, they usually set off from a concept of text that requires the analysis tools of literary studies. As it is shown by the first works of the *Center for Contemporary Cultural Studies* (CCCS), many television texts, film texts, journalistic texts, etc. are constructed under narrative patterns that end up taking part ultimately in a cultural mechanism which generates subjectivities. On the other hand, cultural studies have contributed to literature departments from which they aroused with a concept of intertextuality that entails a general reconsideration of what literature means.

In this sense, we present this series of articles that conform the monographic hoping to have satisfied our main objectives. This monographic section consists of seven articles that, in our opinion, cover different aspects of the field of cultural studies:

Enric Sullà's article –whom we thank for his collaboration– states the processes of canon formation of film noir, highlighting theoretical problems that arise while establishing a canon –always partial– and delimiting the frontiers of a genre, in this case a cinematographic genre.

Enric Sullà works with a very specific corpus, but Genara Pulido, on the other hand, deals with the theoretical scene of Latin-American cultural studies considering its independization from an Anglo-Saxon perspective due to its need to deal with a different reality.

Likewise, Atenea Isabel González suggests an approach to comparative literature and cultural studies through the concept of multiculturalism, highlighting the need to exceed a eurocentric vision considering theoretical stands like those of Spivak, Said and Even-Zohar.

Through post-colonial studies, Caroline Kelley makes use of the notion of *textual métissage* to analyze the novel *Le Cowboy*, by Franco-Argelian writer Djanet Lachmet, not very well-known by

the critics. This article deals with the figure of the cowboy, typical of the western, in a text that is far away from this topic.

Verónica Elizondo keeps the focus in the field of popular culture that characterizes part of cultural studies, and deals with Argentinian television and its relation with the history of the country through *Peter Capusotto y sus videos*. Based on the proposals made on parody by Linda Hutcheon she analyses how television can dismantle hegemonic speeches produced by television itself.

Another article focusing on television is the one written by Sarah Antinora who, through a study of the animated series *The Simpsons*, analyzes the figure of the witch from a genre perspective. In this way, she reflects on the roles of genre in traditional culture and society.

The relation between cultural studies and genre studies is also evident in Mary Ryan's text titled «Trivial or Commendable?: Women's Writing, Popular Culture, and Chick Lit». This study deals with the so called *Chick Lit* (embodied by novels like *Bridget Jones's Diary*) where she emphasizes the ideological nature of literary critic toward those texts related with the «feminine».

We believe that, considering the variety of articles that we present in this monographic, we have fulfilled our goals presenting theoretical matters, exploring the field of popular culture and highlighting the ideological constructions of certain speeches using post-colonial studies and genre studies tools.

The miscellany section consists of four articles: «Not so strangers. Patricia Highsmith according to Alfred Hitchcock», «The Tragic Myth of Batman», «Living in a Simulacrum: How TV and the Supermarket Redefines Reality in Don DeLillo's *White Noise*» and «The ancient andalusi precedents of intertextuality and its possible influence over Occident». The first one states how Alfred Hitchcock made a film based on the work by Patricia Highsmith and the results of this transferring. The second one analyses the intertextuality between the Batman character and Daniel Chavez's poetry and how a figure from popular culture can be taken up by the poetic language. The next text deals with Don DeLillo's novel *White Noise* through the notion of hyperreality developed by Baudrillard. Thus, television and the supermarket become a source of reality where there is nothing else left out of it. Finally, Perromat's text concerns the concept of plagiarism in medieval Andalusian texts, highlighting the historical variation in notions such as author, plagiarism and originality.

Finally, we want to emphasize the importance of the work done by different members of the Editorial Board, and to highlight the work of the different teams (proofreading, translation, illustration and layout) which make possible each edition of this journal. Also, we want to thank the interest and collaboration showed by the new incorporations of the Advisory Board. Thus, we hope to have opened a space for debate inside and outside literature. If according to Stuart Hall culture is a battlefield, our intention has been to generate new fronts.

EDITORIAL **es-**

Nos complace presentar este tercer número de 452° F, cuyo monográfico está dedicado a la relación entre los estudios culturales y la literatura comparada. Si por algo se han caracterizado ambas disciplinas ha sido por el cuestionamiento continuo de su campo de actuación. Esta relación parte, a nuestro juicio, del interés que ambas áreas han demostrado por la revisión de la noción de texto, la categoría de literariedad y el concepto de cultura, entre otros aspectos. Esto ha llevado a una serie de reflexiones que han ampliado de forma considerable el campo de estudio del análisis literario. Asimismo, los estudios culturales han usado las herramientas de la teoría literaria para leer todo tipo de textos –que en muchos casos no ostentan la marca de «literatura»– generando una retroalimentación cuyos resultados explora este monográfico.

La intención de esta propuesta es la de profundizar en las relaciones entre la literatura comparada y los estudios culturales. A pesar de que estos últimos se caracterizan por emplear métodos de distintas disciplinas, parten, muchas veces, de un concepto de texto que requiere de las herramientas de análisis de los estudios literarios. Tal y como ya señalan los primeros trabajos del CCCS, muchos textos televisivos, fílmicos, periodísticos, etc. están contruidos bajo patrones narrativos que terminan, en última instancia, formando parte de un dispositivo cultural generador de subjetividades. Por otro lado, los estudios culturales han contribuido con los departamentos de literatura de los que surgieron con un concepto de intertextualidad que conlleva un replanteamiento general de lo que significa la literatura.

En este sentido, ofrecemos la serie de artículos que conforman el monográfico esperando haber cumplido con nuestros principales objetivos. El monográfico está compuesto de siete artículos que abarcan lo que, a nuestro juicio, son distintos aspectos del campo de los estudios culturales:

El artículo invitado de Enric Sullà –a quién agradecemos su colaboración– plantea los procesos de formación del canon del cine negro, poniendo de relieve los problemas teóricos que se generan a la hora de establecer un canon –siempre parcial– y delimitar las fronteras de un género, en este caso cinematográfico.

Así como Enric Sullà trabaja un corpus muy específico, Genara Pulido, por otro lado, aborda el panorama teórico de los estudios culturales latinoamericanos considerando su independización de la perspectiva anglosajona por la necesidad de abordar una realidad distinta.

En esta línea, Atenea Isabel González propone un abordaje de la literatura comparada y los estudios culturales a través del concepto de multiculturalismo, destacando la necesidad de superar una visión eurocéntrica tomando en cuenta posturas teóricas próximas a Spivak, Said y Even-Zohar.

Siguiendo la senda de los estudios poscoloniales, Caroline Kelley emplea la noción de *textual métissage* para analizar la novela *Le cowboy*, de la escritora franco-argelina Djanet Lachmet, poco reconocida por la crítica. En el artículo se estudia la figura del *cowboy*, propia del *western*, en un texto tan alejado del mismo como la novela citada.

Siguiendo la atención al campo de la cultura popular que caracteriza parte de los estudios culturales, Verónica Elizondo focaliza sobre la televisión argentina y su relación con la historia del país a través del programa *Peter Capusotto y sus videos*. Partiendo de las propuestas sobre la parodia de Linda Hutcheon, analiza cómo la televisión puede desarticular los discursos hegemónicos que ésta misma genera.

Otro artículo con interés en la televisión es el de Sarah Antinora quien, por medio de un estudio de la serie animada *The Simpsons*, analiza desde una perspectiva de género la figura de la bruja. De este modo, lleva a cabo una reflexión en torno a los roles de género en la cultura popular y en la sociedad en general.

La relación de los estudios culturales con los estudios de género también se hace patente en el texto de Mary Ryan que lleva por título «Trivial or Commendable?: Women's Writing, Popular Culture, and Chick Lit». Se trata de un estudio sobre la denominada *Chick Lit* (encarnada por novelas como *Bridget Jones's Diary*), donde se pone de relieve el carácter ideológico de la crítica literaria hacia aquellos textos relacionados con lo «femenino».

Consideramos que, teniendo en cuenta la variedad de los artículos que presentamos en este monográfico, hemos cumplido nuestros objetivos de trabajar cuestiones de índole teórica, explorar el ámbito de la cultura popular y poner de relieve las construcciones ideológicas de ciertos discursos empleando las herramientas de los estudios poscoloniales y los estudios de género.

La sección de miscelánea se compone por cuatro artículos: «No tan extraños. Patricia Highsmith según Alfred Hitchcock», «El mito trágico de Batman», «Living in a Simulacrum: How TV and the Supermarket Redefines Reality in Don DeLillo's *White Noise*» y «Los viejos antecedentes andalusíes de la intertextualidad y su posible influencia en el Occidente cristiano». El primero maneja cómo la obra de la escritora Patricia Highsmith fue trasladada por Alfred Hitchcock al cine y cuál es el resultado de este trasvase. El segundo analiza la intertextualidad entre el personaje de Batman y la poesía de Daniel Chávez y cómo una figura de la cultura popular es retomada por el lenguaje poético. El siguiente texto trabaja la novela de Don DeLillo *White Noise* a través de la noción de hiperrealidad desarrollada por Baudrillard. De este modo, la televisión y el supermercado devienen una fuente de realidad fuera de la cual no hay nada. Por último, el texto de Perromat habla sobre el concepto de plagio en los textos andalusíes medievales, poniendo de relieve la variación histórica de nociones como autor, plagio y originalidad.

Finalmente, queremos destacar la importancia del trabajo llevado a cabo por los miembros del Comité de redacción, así como reconocer la labor de los distintos equipos (corrección, traducción, ilustración y maquetación) que hacen posible cada número de esta revista. Asimismo, agradecemos a las nuevas incorporaciones del Comité científico el interés y colaboración demostrados. De esta manera, esperamos haber abierto un espacio para el debate desde dentro y fuera de la literatura. Si según Stuart Hall la cultura es un campo de batalla, nuestra intención ha sido, entonces, la de generar nuevos frentes.

EDITORIAL **ca-**

Ens complau presentar aquest tercer número de 452° F, el monogràfic del qual, coordinat per Alba del Pozo i Atenea Isabel González, està dedicat a la relació entre els estudis culturals i la literatura comparada. Si per alguna cosa s'han caracteritzat ambdues disciplines ha estat pel qüestionament continuat del seu camp d'actuació. Aquesta relació sorgeix, en la nostra opinió, de l'interès que aquestes àrees han demostrat per la revisió de la noció de text, la categoria de literarietat i el concepte de cultura, entre d'altres aspectes. Això ha dut a una sèrie de reflexions que han ampliat de forma considerable el camp d'estudi de la teoria literària. Així mateix, els estudis culturals han emprat les eines de la teoria literària per a llegir tot tipus de textos -que en molts casos no ostenten la marca de «literatura»- generant una retroalimentació els resultats de la qual explora aquest monogràfic.

L'objectiu d'aquesta proposta és la d'aprofundir en les relacions entre la literatura comparada i els estudis culturals. Tot i que els últims es caracteritzen per emprar mètodes de diferents disciplines, parteixen, moltes vegades, d'un concepte de text que requereix de les eines d'anàlisi dels estudis literaris. Tal i com ja assenyalen els primers treballs del *Center for Contemporary Cultural Studies* (CCCS), molts textos televisius, fílmics, periodístics, etc. estan construïts sota patrons narratius que acaben, en última instància, formant part d'un dispositiu cultural generador de subjectivitats. D'altra banda, els estudis culturals han contribuït amb els departaments de literatura dels quals van sorgir amb un concepte d'intertextualitat que comporta un replantejament general del significat de la literatura.

En aquest sentit, oferim la sèrie d'articles que constitueixen el monogràfic esperant haver complert amb els nostres principals propòsits. Està format per set articles que abasten el que, en la nostra opinió, són diferents aspectes del camp dels estudis culturals:

L'article convidat d'Enric Sullà -a qui agraïm la seva col·laboració- planteja els processos de formació del cànon del cinema negre, posant de relleu els problemes teòrics que es generen a l'hora d'establir un cànon -sempre parcial- i delimitar les fronteres d'un gènere, en aquest cas cinematogràfic.

Així com Enric Sullà treballa un corpus molt específic, Genara Pulido, per una altra banda, aborda el panorama teòric dels estudis culturals llatinoamericans considerant la seva independització de la perspectiva anglosaxona, donada la necessitat d'enfrontar una realitat diferent. En aquesta línia, Atenea Isabel González planteja un apropament a la literatura comparada i els estudis culturals a través del multiculturalisme, destacant la necessitat de superar una visió eurocèntrica i tenint en compte postures teòriques pròximes a Spivak, Said i Even-Zohar. Per la senda dels estudis poscoloniais, Caroline Kelley empra la noció de *textual métissage* per analitzar la novel·la *Le*

cowboy, de l'escriptora franc-algeriana Djanet Lachmet, poc reconeguda per la crítica. L'article estudia la figura del cowboy, pròpia del *western*, en un text tan allunyat del gènere com la novel·la citada.

Seguint l'atenció al camp de la cultura popular que caracteritza part dels estudis culturals, Verónica Elizondo focalitza sobre la televisió argentina i la seva relació amb la història del país a través del programa *Peter Capusotto y sus videos*. Partint de les propostes sobre la paròdia de Linda Hutcheon, analitza com la televisió pot desarticlar els discursos hegemònics que aquesta genera. Un altre article interessat en la televisió és el de Sarah Antinora qui, per mitjà d'un estudi de la sèrie animada *The Simpsons*, analitza la figura de la bruixa des d'una perspectiva de gènere. D'aquesta manera, porta a terme una reflexió sobre els rols de gènere en la cultura popular i la societat en general.

La relació dels estudis culturals amb els estudis de gènere també es fa palesa en el text de Mary Ryan que porta per títol «Trivial or Commendable?: Women's Writing, Popular Culture, and Chick Lit». Es tracta d'un estudi sobre la denominada *Chick Lit* (encarnada per novel·les com *Bridget Jones's Diary*), on es posa de relleu el caràcter ideològic de la crítica literària cap a aquells textos relacionats amb la noció de «feminitat».

Considerem que, tenint en compte la varietat dels articles que presentem en aquest monogràfic, hem complert els nostres objectius al treballar qüestions d'índole teòrica, explorar l'àmbit de la cultura popular i posar en relleu les construccions ideològiques de certs discursos emprant les eines dels estudis poscoloniais i els estudis de gènere.

La secció de miscel·lània es compon de quatre articles: «No tan extraños. Patricia Highsmith según Alfred Hitchcock», «El mito trágico de Batman», «Living in a Simulacrum: How TV and the Supermarket Redefine Reality in Don DeLillo's *White Noise*» i «Los viejos antecedentes andalusíes de la intertextualidad i su posible influencia en el Occidente cristiano». El primer treballa el trasllat realitzat per Alfred Hitchcock de l'obra de l'escriptora Patrícia al cinema i el resultat d'aquest traspàs. El segon analitza l'intertextualitat entre el personatge de Batman i la poesia de Daniel Chávez i com una figura de la cultura popular és represa pel llenguatge poètic. El següent text investiga la novel·la de Don DeLillo *White Noise* a través de la noció de hiperrealitat desenvolupada per Jean Baudrillard. D'aquesta manera, la televisió i el supermercat esdevenen una font de realitat fora de la qual no hi ha res. Finalment, el text de Perromat parla sobre el concepte de plagi en els textos andalusis medievals, posant de relleu la variació històrica de nocions com autor, plagi i originalitat.

Finalment, volem destacar la importància del treball portat a terme pels membres del Consell de redacció, així com reconèixer la tasca dels diferents equips (correcció, traducció, il·lustració i maquetació) que fan possible cada número d'aquesta revista. També agraim a les noves incorporacions del Comitè científic el seu interès i col·laboració. Esperem, doncs, haver obert un espai per al debat des de dintre i fora de la literatura. Si segons Stuart Hall la cultura és un camp de batalla, la nostra intenció ha estat, llavors, la de generar nous fronts.

EDITORIALA eu-

Benetan atsegin dugu 452°F aldizkariko hirugarren ale hau aurkeztea. Oraingoan, Alba del Pozo eta Atenea Isabel Gonzálezek koordinatutako monografikoak ikasketa kulturalen eta literatura konparatuaren arteko erlazioaren ikerketan sakontzen du. Bi diziplinon ezaugarri nagusietako bat propio egiten duten ekintza alorra etengabe zalantzan jartzea izan da. Erlazio hau, gure ustez, bi ikerketa eremuek (beste alderdi batzuez gain) zera zalantzan jartzean datza: testu ideia, literariotasun kategoria eta kultura kontzeptua. Guzti horrek, literatur analisiaren ikerketa alorra modu esanguratsuan zabaldu duten gogoeta jakin batzuetara eraman gaitu. Era berean, ikasketa kulturalak literatur teoriaren tresnak erabili ditu mota guztietako testuak irakurtzeko erabili ditu – sarri “literatura” marka ere jasotzen ez dutenak–. Aipatutakoak eragindako berrelikadura horren ondorioak aztertu ditu monografiko honek.

Proposamen honen helburua literatura konparatuaren eta ikasketa kulturalen arteko erlazioan sakontzea da. Nahiz eta azken horiek diziplina ezberdinetako metodoak erabiltzeagatik bereizi, sarri, literatur ikasketen ikerketa tresnak beharrezko egiten dituen testu kontzeptutik abiatzen dira. Jada, *Center for Contemporary Cultural Studies*eko (CCCS) hasierako lanek adierazten duten bezala, telebista testu, film testu, aldizkari testu eta beste asko, eredu narratibo jakin baten pean eraikita daude azkenean. Patroi honek testuok subjektibitate sortzaile diren kultura dispositiboen parte bilakatzea egiten du. Bestalde, ikasketa kulturalak literaturaren esanahia birpentsatzea ekarri duen testuartekotasun kontzeptu bat sortu zuten literatura departamentuekin elkarlanean aritu izan dira.

Ilido honetatik, monografikoa eratzen duten artikulu segida hau eskaintzen dizuegu, helburu nagusi horiek bete izan ditugulako esperantzarekin. Zazpi artikuluek, gure ustez, ikasketa kulturalen alderdi ezberdinak jorratzen dituzte:

Parte hartzea benetan eskertzen diogun Enric Sullàren artikulu gonbidatuak zinema beltzaren kanon sorkuntzaren prozesuak lantzen ditu. Kasu honetan zinematografikoa den kanon bat –beti partziala– eraikitzerako orduan eta genero bat mugatzean, sortzen diren arazo teorikoak azaleratzen dira horrela testuan zehar.

Enric Sullàk corpus zehatza lantzen duen bezala, Genara Pulidok ikasketa kultural latinoamerikarren panorama teorikoa jorratzen du. Ikuspegi anglosaxoiarenganako independentziaz abiatzen da artikulua errealitate ezberdinaz hitz egiteko behar izana kontuan hartuta.

Bide berean, Atenea Isabel Gonzálezek multikulturalismo kontzeptutik hurbiltzen da literatura konparatu eta ikasketa kulturaletara. Ikuspegi eurozentrikoa gainditzeko beharrezko azpimarratzen du horretarako Spivak, Said eta Even-Zoharren planteamendu teorikoak kontuan hartuta.

Ikasketa poskolonialak jarraiki, Caroline Kelleyk *textual métissage* nozioa darabil Djanet Lachmet idazle frankoargeliarraren *Le cowboy* eleberria aztertzeko (kritikak gutxi landu duena). Artikuluan izatez *westernak* berezko duen *cowboyaren* figura aztertzen du, iruditeria horretatik erabat urrun dagoen eleberritik.

Kultura popularrean arreta jartzea da ikasketa kulturalen parte baten ezaugarria. Verónica Elizondok *Peter Capusotto y sus videos* programaren bitartez, telebista argentinarra eta herri horren historiaren arteko erlazioa jorratzen du. Linda Hutcheonek parodiaren gainean egindako proposamenak kontuan hartuta, telebistak berak sortzen dituen diskurtso hegemonikoak desartikulatzeke duen gaitasuna analizatzen du.

Sarah Antinorak ere telebistan jartzen du arreta. *The Simpsons* animazio serie lantzeari esker, autoreak sorginaren irudia aztertzen generoaren ikuspegitik. Horrela, kultura popularrean eta gizartean orokorrean genero rolen gaineko gogoeta egiten du.

Ikasketa kulturalen eta genero ikasketen arteko erlazioa “Trivial or Commendable?: Women’s Writing, Popular Culture, and Chick Lit” Mary Ryanen testuan ere agerian uzten da. *Chick Lit* deitzen den horren azterketa da, *Bridget Jones’ Diary* bezalako eleberriek osatzen dutena. “Femeninoa” denarekin lotutako testuen literatur kritikaren izaera ideologikoa salatzen du artikuluak.

Monografiko honetan aurkezten ditugun askotariko artikuluak kontuan hartuta, genuen helburua bete egin dugula uste dugu, hau da, izaera teorikodun gaiak, kultura popularraren azterketa eta diskurtso jakin batzuen eraikuntza ideologikoa kritika poskolonial eta genero ikasketetatik aztertzea,

Miszelania atala lau artikuluk osatzen dute: «No tan extraños. Patricia Highsmith según Alfred Hitchcock», «El mito trágico de Batman», «Living in a Simulacrum: How TV and the Supermarket Redefines Reality in Don DeLillo’s *White Noise*» eta «Los viejos antecedentes andalusíes de la intertextualidad y su posible influencia en el Occidente cristiano». Lehenengoak aztertzen du Alfred Hitchcockek Patricia Highsmithen eleberriak nola eraman zituen zinemara eta zein izan zen aldaketa horren emaitza. Bigarrenak Batman pertsonaiaren eta Daniel Chávezen poesiaren arteko testuartekotasuna analizatzen du eta baita hizkuntza poetikoak nola berreskuratzen duen kultura popularreko figura bat ere. Hurrengoak Don DeLilloren *White Noise* eleberria irakurtzen du Baudrillardek jorratutako hiperrrealitate kontzeptutik. Horrela, telebistak eta supermerkatuak haratago ezer ere ez dagoen errealitate iturri bat gerta arazten dute. Azkenik, Perromaten testuak erdi aroko testu andalusietako plagio kontzeptuaz hitz egiten digu. Artikulu honek autore, plagio eta originaltasun bezalako nozioen aldaketa historikoa uzten du agerian.

Bukatzeke, Erredakzio kontseiluko kideek egindako lanaren garrantzia azpimarratu nahi dugu, eta baita lan talde ezberdinen egitekoa ere (zuzenketa, itzulpena, ilustrazioa eta maketazioa). Horiek egiten dutelako posible aldizkariko ale bakoitza. Era berean, Batzorde zientifikoko kide berriek erakutsitako interes eta elkarlana eskertu nahi dizkiegu. Guzti honekin, literatura barru zein kanpotik, eztabaidarako gune berria ireki izana espero dugu. Stuart Hallen arabera kultura guda zelaia bada, gure helburua fronte berriak irekitzea izan da.